

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Krucze szkło na wystawie
| s. 4

Jedno ciasteczko... zaszkodzi
| s. 5

Fajdek, Małachowski, kto następny?
| s. 8

Biała księga siedmiu dni

WYDARZENIE: Zbrodnie wojsk czeskich ze stycznia 1919 roku na żołnierzach Wojska Polskiego oraz polskiej ludności cywilnej zostały udokumentowane. Właśnie ukazała się „Biała księga zbrodni popełnionych w dniach 23–29. 01. 1919 r. na Śląsku Cieszyńskim przez wojska Gen. Josefa Šnejdárka” opracowana przez 4-osobowy zespół autorów związanych z Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich w Cieszynie. – To nie kontra w kierunku czeskich legionistów, ale wymiana informacji – podkreśla dyrektor muzeum, Krzysztof Neścior.

„Biała księga” jest efektem kilku miesięcy żmudnych poszukiwań w archiwach Książnicy Cieszyńskiej, cieszyńskiego oddziału Archiwum Państwowego, Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich oraz zbiorach prywatnych. – W ub. tygodniu skończyliśmy zbieranie materiałów. Nie opublikowaliśmy wszystkiego. Przedstawiliśmy tylko te przypadki, które były najlepiej udokumentowane i w najbardziej jaskrawy sposób pokazywały zachowania czeskich żołnierzy – mówi Neścior. Jak czytamy w przedmowie jego autorstwa, „(...) Od pierwszych chwil agresji zajmujący teren żołnierze czescy zachowywali się z niczym nieusprawiedliwioną brutalnością wobec żołnierzy Wojska Polskiego, ale i ludności cywilnej”.

„Biała księga” nie pokazuje całego konfliktu polsko-czeskiego sprzed blisko stu lat, ale zajmuje się tylko jednym jej wycinkiem – 7-dniową agresją wojsk czeskich, którą opisuje chronologicznie, dzień po dniu, oraz kontrowersyjną postacią czeskiego dowódcy, wówczas ppłk., a później gen. Josefa Šnejdárka. Według Neściora, Šnejdárek był związany ze Śląskiem Cieszyńskim tylko poprzez tę agresję. Wcześniej ani później się tutaj nie pojawił. Stąd też wśród polskich mieszkańców jego nazwisko wywołuje wyłącznie negatywne skojarzenia.

Prezes Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek, kwituje z zadowo-

leniem fakt pojawienia się publikacji dokumentującej brutalne postępowanie wojsk czeskich pod dowództwem Šnejdárka. – Powstanie „Białej księgi” jest logiczną reakcją, nota bene już

Šnejdárek miał znaczący wpływ na haniebne zachowania jego żołnierzy. Ta księga

legionistom bez obawy, że jej treść nie zostanie zrozumiana. – Chcemy przekazać ją do rąk własnych legionistów. To nie jest kontra w ich kierunku, ale wymiana informacji. Myślę, że u podstaw odślonienia pomnika czy marszów na Południu stoi zwykła niewiedza historyczna – stwierdza Neścior.

Jak się okazuje, z brakami w edukacji historycznej mamy do czynienia po jednej i po drugiej stronie Olzy. Świadczy o tym duże zainteresowanie publikacją zarówno w Polsce, jak i Republice Czeskiej. – Księgę wysyłamy do wszystkich zainteresowanych osób w formie elektronicznej. Natomiast w formie drukowanej dostępna jest ona w Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich w Cieszynie – informuje dyrektor muzeum. Zdobyć ją można również, pisząc pod adres e-mailowy militariacieszyn@o2.pl.

Autorzy opracowania żywią nadzieję, że „Biała księga”, będąca zarówno przypomnieniem faktów historycznych, jak i uzasadnieniem negatywnych uczuć miejscowych Polaków wobec generała, da zielone światło wspólnemu polsko-czeskiemu opracowaniu historycznemu o tamtym konflikcie i pozwoli na budowanie dobrych wzajemnych relacji w przyszłości.

BEATA SCHÖNWALD
Na stronie 3 publikujemy fragmenty dokumentu

„Biała księga zbrodni
popełnionych w dniach 23 – 29.01.1919 r.
na Śląsku Cieszyńskim
przez wojska Gen. Josefa Šnejdárka”

wcześniej zapowiadana, na nieporozumienie, które pojawiło się w związku z nader nieszczerliwym odślonieniem pomnika Šnejdárka. Czeski generał jest z jednej strony postacią mityczną, a z drugiej realną. Czesi próbują robić z niego bohatera, jednak realia są takie, że

do- kumentuje i po- kazuje to, co wszyscy wiemy – gloryfikowanie Šnejdárka i stawianie mu pomników jest absolutnym nieporozumieniem – przekonuje Szymeczek.

Neścior uważa, że owo nieporozumienie w dużym stopniu wynika z niewiedzy. Dlatego obecnie „Biała księga” tłumaczona jest na język czeski, by móc ją przekazać czeskim

ZDARZYŁO SIĘ

GRUPA ROBOCZA O PROBLEMACH

Na drugim z kolei spotkaniu grupy roboczej ministra przemysłu i handlu dyskutowali w poniedziałek przedstawiciele przedsiębiorców, administracji publicznej, związków zawodowych i urzędu pracy. Spotkanie odbyło się w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości w Ostrawie-Miřachowicach.

Premier Jerzy Cieńciála nie mógł wziąć udziału w obradach z powodu obowiązkowego udziału w posiedzeniu Izby Poselskiej. Uczestnicy zostali zaznajomieni z sytuacją firm OKD, EVRAZ oraz Arcellor Mittal. Wspólnie omawiano możliwości wyjścia z krytycznej sytuacji w tych spółkach.

Propozycje, które padły w czasie poniedziałkowych rozmów, zostaną przekazane do ministerstwa i rządu.

– Grupa robocza jest przekonana, że w piątek posłowie w pierwotnej formie przyjmą nowelizację ustawy o odnawialnych źródłach energii. Pomogłyby to obniżyć koszty produkcji czeskich firm, co zwiększyłoby ich konkurencyjność. Pytanie o to, jak zamierzają włączyć się w rozwiązywanie zaistniałej sytuacji, skierowano w czasie posiedzenia także do akcjonariuszy zagrożonych firm, zwłaszcza spółki OKD – relacjonuje rzeczniczka prasowa Urzędu Wojewódzkiego, Petra Špornová.

– Powaga sytuacji ze względu na przyszłość pracowników zagrożonych firm wymaga od rządu i parlamentu stałej uwagi i szybkiego wprowadzenia praktycznych rozwiązań, bez względu na to, jaka jest sytuacja polityki centralnej – stwierdził pierwszy zastępca hetmana województwa morawsko-śląskiego, Josef Babka. – Od rządu w dymisji także oczekujemy, że będzie z pełnym zaangażowaniem rozwiązywać problemy województwa morawsko-śląskiego – dodał. Kolejne, trzecie spotkanie grupy roboczej, wyznaczono na 26 sierpnia. (ep)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 21 do 24 °C

noc: 15 do 10 °C

wiatr: 2-3 m/s

dzień: 24 do 28 °C

noc: 14 do 9 °C

wiatr: 2-5 m/s

Na starą szkołę nowy dach

Historyczny budynek z czerwonej wypalanej cegły, w którym jeszcze przed niespełną dziesięć laty mieściło się kilka klas górnosuskiej polskiej szkoły, przechodzi remont. – Rozpoczęliśmy od najbardziej palącego problemu, czyli wymiany dachu – powiedział naszej redakcji

wójt Suchej Górnej, Jan Lipner. Jak okazało się po rozpoczęciu prac, nie wystarczy sama wymiana pokrycia dachowego oraz więźby, ale trzeba położyć również żelbetonowy wieniec. Na początku ub. wieku, kiedy szkołę budowano, czegoś takiego nie stosowano.

Ciąg dalszy na str. 2

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Była polska szkoła z czerwonej cegły będzie miała nowy betonowy dach.

9 771212 422041

13096

KRÓTKO

WODA Z SIECI

KARPĘTNA (ep) – Mieszkańcy części wioski Na Uboczu będą mogli wykorzystywać wodę pitną z miejskiej sieci wodociągowej. Miasto Trzyniec dokończyło właśnie budowę sieci wodociągowej o długości ponad dwóch kilometrów. Woda pitna z nowej sieci trafi do około 55 domów jednorodzinnych. Po podłączeniu gospodarstw domowych do wodociągu na miejscowych drogach zostanie położony nowy asfalt.

* * *

PLAMA W WIŚLE

SKOCZÓW (wik) – We wtorek na rzece Wiśle zauważono plamę oleju. Na miejsce wysłano sześć zastępów straży pożarnej. W trakcie akcji ratowniczej konieczne stało się rozłożenie specjalnej zapory sorbencyjnej, dzięki której olej, który znajdował się w wodzie, nie mógł płynąć dalej. – To prawdopodobnie ciecz ropopochodna, ponieważ zapora ją wchłania – informował dyżurny Powiatowego Centrum Ratownictwa w Ustroniu. Ostatecznie pobrano próbki substancji, które zbada Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

* * *

»RÓZIA« POKAŻE SIĘ

KONIAKÓW (ox.pl) – To będą niezwykle Dni Koronki Koniakowskiej. Po raz pierwszy wszyscy będą mogli zobaczyć beczenną „Rózię”, największą koronkę koniakowską o średnicy 5 metrów, która koronczarki z Koniakowa wyheklowały z 50 kilometrów nici. Dni Koronki Koniakowskiej rozpoczną się dziś. W czwartkowym programie zaplanowano między innymi konkurs gry na trombicie oraz występy Zespołu Regionalnego „Mali Zgrapanie” i kapeli „Mała Jetelinka”. Święto koniaki potrwą do niedzieli – tego dnia zostanie pokazane gigantyczne dzieło koniakowskich heklowaczek.

* * *

UTRUDNIENIA

OSTRAWA (ep) – Kto wybiera się do centrum Ostrawy, może spodziewać się komplikacji. Przyczyną utrudnień w ruchu drogowym jest remont torów tramwajowych i przystanku oraz naprawa jezdni. Prace przy przebudowie torów tramwajowych oraz przystanku przy Urzędzie Wojewódzkim ruszyły w nocy z niedzieli na poniedziałek.

Najdłuższa kolonia w historii

Dzięki Melchiorowi Sikorze możemy zaprezentować czytelnikom „Głosu Ludu” dwa ciekawe, archiwalne zdjęcia sprzed – bagatela – 65 lat. Na fotografiach uwiecznieni zostali uczestnicy kolonii, która odbyła się w 1948 r. w „Jantarze” nad Bałtykiem. Letni wypoczynek trwał aż dwa miesiące. – To była najdłuższa polska kolonia w historii. Po trzech tygodniach mieliśmy wyjeżdżać, ale na Zaolziu akurat wybuchła choroba

Heinego-Medina i nie zezwolono nam na powrót. W efekcie spędziliśmy nad Bałtykiem dwumiesięczne wakacje i w tym czasie zwiedziliśmy m.in. Gdańsk, Gdynię, Warszawę – mówi Sikora.

Dodaje, że na zdjęciu stoi w pierwszym rzędzie drugi z lewej. Cztery z lewej to Janusz Gaudyn, lekarz i poeta, a szósty z lewej to Władysław Duława, wieloletni redaktor audycji radiowych w Ostrawie.

Rok 1948. Koloniści z Zaolzia przed Domem Dziecka „Jantar”

Melchior Sikora zachęca do uważnego przyjrzenia się zaprezentowanym zdjęciom. Każdy zaś, kto rozpozna się na fotografiach, proszony

jest o przybycie na spotkanie po 65 latach. Odbędzie się ono w środę 21 sierpnia o godz. 15 na frysztańskim rynku obok fontanny. **(wik)**

Gdzie postawić auto?

Po godz. 17 nie znajdziesz tu miejsca do zaparkowania. Mowa o osiedlu zwanym V etapem w Orłowej-Lutyń. Władze miasta postanowiły problemowi zaradzić. Pięciosobowa grupa robocza z wiceburmistrzem Rostislavem Šajarem wyruszyła w teren na poszukiwanie nowych miejsc, gdzie w przyszłości mieszkańcy osiedla mogliby postawić swoje samochody. – Nie wyobrażam sobie, jak mógłby tędy przejechać wóz strażacki czy karetka. Zanim ratownicy dojechaliby na miejsce, byłoby za późno

– stwierdził wiceburmistrz. Po dwugodzinowym spacerze ulicami osiedla ekipa Urzędu Miasta stwierdziła z zadowoleniem, że problem jest do rozwiązania. – Znaleźliśmy blisko sto możliwych miejsc do parkowania. W niektórych przypadkach trzeba będzie trochę inaczej zagospodarować istniejącą wolną przestrzeń, gdzie indziej zmienić znaki drogowe, a w najgorszym przypadku wykroić kawałek zieleni – relacjonował Šajar. Podkreślił jednak, że droga od pomysłu do realizacji nie będzie taka prosta. Może

się bowiem okazać, że przez wybrane miejsca prowadzą sieci inżynierskie, trzeba będzie uzyskać wiele różnych zezwoleń, a także wydać trochę kasy.

Problem z parkowaniem na V etapie istnieje już od wielu lat. W przeszłości miał go rozwiązać dom parkingowy koło pobliskiego supermarketu „Billa”. Na pomysł, który nota bene nie spotkał się z aprobatą mieszkańców, zabrakło później funduszy. Teraz należy żywić nadzieję, że inicjatywa wiceburmistrza nie zakończy się na spacerze. **(sch)**

Na starą szkołę nowy dach

Dokończenie ze str. 1

Dodatkowe prace podniosą koszt remontu na 2,5 mln koron. Według wójta, dotychczasowy mało estetyczny, a ostatnio również zaciekający dach z blachy zostanie zastąpiony beternitem. – Beternit to nowoczesny eternit. Położony został równie na pobliskim żółtym budynku polskiej szkoły. Dzięki temu oba mieszczące się w centrum budynki będą z sobą lepiej harmonizować – stwierdził Lípner. Nowy dach to początek remontów, które zostaną przeprowadzone na „czerwonej szkole”. Wójt zapowiada wymianę okien oraz naprawę fasady. Zapewnia jednak, że budynek pomimo zmian zachowa swój pierwotny ceglany charakter. Obecnie mieści się w nim biblioteka, sala ślubów oraz dwa biura gminy. Z pomieszczeń dawnej szkoły korzystają także pezetkaowski ZPiT „Suszanie”, drużyna skautów oraz centrum rodzinne „Budulínec”. **(sch)**

Myslovitz jutro w Czeskim Cieszynie

W piątek i sobotę w Czeskim Cieszynie odbędą się Dni Górnika i Hutnika. Wstęp jest bezpłatny.

Program tegorocznego festiwalu zapowiada się atrakcyjnie. W piątek koncerty rozpoczną się na rynku o godz. 16. Wystąpią: Iršava, Eliška

Mrázová, Elvis Presley revival band oraz Noemi Bocek. W finale wieczoru, o godz. 20.30, zagra zaś znana polska grupa rockowa Myslovitz.

W sobotę zabawa rozpocznie się również o godz. 14. Wystąpią zaś: Gipsy Verk, Tabák, Markéta Konvi-

čková oraz legenda czeskiego heavy metalu ostrawska grupa Citron.

W sobotę Dniom Górnika i Hutnika towarzyszyć będzie ponadto II turniej tenisowy o puchar wiceburmistrza Czeskiego Cieszyna Petra Procházky. **(wik)**

Wyjechali na obóz

Trzy gromady zuchowe: „Mieszkańcy Zielonego Lasu” (Cierlicko), „Wesołe Ogniaki” (Olbrachcice), „Brygada RR” (Lutyń) i „Wigury (Cierlicko) wyjechały wczoraj na 10-dniowy obóz do miejscowości Radków koło Opawy. – Będziemy mieszkać w warunkach istic polowych, bez prądu, w namiotach w obozowisku Vatra, otoczonym dziewiczą przyrodą – poinformował komendant 55-osobowej grupy dzieci, Andrzej Glac. **(sam)**

Stare Miasto pod lupą

Urzednicy karwińskiego magistratu wyruszyli w ubiegłą sobotę do Starego Miasta. Zakrojona na dużą skalę kontrola wybrała się w teren, żeby sprawdzić, ile prawdy jest w skargach składanych w urzędzie. Pod częścią tej dzielnicy spółka OKD chce wydobywać węgiel, niektóre domy na tym terenie już wykupiła. Opuszczone, ale nie zburzone jeszcze obiekty stają się często łupem złodziei, niektóre obiekty w złym stanie nie są zabezpieczone, ludzie skarżą się też na niekoszoną trawę czy nielegalne wysypiska – wyjaśnia rzeczniczka ratusza, Šárka Swiderová.

Co odkryła sobotnia kontrola? Niektóre puste domy nie są odpowiednio zabezpieczone przed włamaniami. Urzednicy zastali tam na przykład zniszczone ogrodzenia, rozbite okna, wyważone drzwi i ślady wtargnięcia. Na terenie garaży

odkryto nielegalne wysypiska, ale także obiekty grożące zawaleniem. W niektórych domach pomieszkują bezdomni.

Z drugiej strony problem ten dotyczy tylko części tego obszaru, większość mieszkańców Starego Miasta

Dziesięcioro urzedników wyruszyło w sobotę na kontrolę w Starym Mieście. **(ep)**

na pytania urzedników odpowiadała, że problemy są rozwiązywane na bieżąco i że nie czują żadnego zagrożenia.

– Najgorszy jest stan garaży. Są tam zapadające się dachy, skradzione drzwi, dziury w ziemi, rozrzucone śmieci. Widać, że żyją tam bezdomni i że te miejsca mogą być niebezpieczne – oceniła Libuše Krupková z wydziału budowlanego oraz środowiska naturalnego. – Już kiedyś rozmawialiśmy na ten temat z właścicielami obiektów, ale jak widać, nie nastąpiła żadna poprawa. Po raz kolejny wezwijemy ich więc do tego, by zadbali o swoją własność. Możemy oczywiście nałożyć na nich kary pieniężne, ale wolelibyśmy widzieć efekty na miejscu – dodała. Oprócz regularnych kontroli z magistratu, w Starym Mieście codziennie patroluje Straż Miejska. **(ep)**

Biała księga zbrodni...

Atak wojsk czeskich pod dowództwem ówczesnego ppłk. Josefa Šnejdárka na Śląsk Cieszyński nie był tak wielkim zaskoczeniem dla mieszkańców tych terenów, jak sposób jego przeprowadzenia. Od pierwszych chwil agresji zajmujący teren żołnierze czescy zachowywali się z niczym nieusprawiedliwioną brutalnością nie tylko wobec żołnierzy Wojska Polskiego, ale i ludności cywilnej. Dla mieszkańców tego regionu nigdy nie było tajemnicą, że głównym powodem „zainteresowania” się tym obszarem przez nowo powstające państwo czeskie jest przemysł górniczo-hutniczy oraz Kolej Koszycko-Bogumińska. W realiach, gdzie Polska również w tym okresie walczyła o przebieg granic (w szczególności na Wschodzie) sam fakt, że Czesi widzieli w tym terenie ważną część swojego przyszłego państwa – pomimo iż ludność polska stanowiła tam w wielu miejscowościach większość – jest po części zrozumiały. Niestety niczym nie można usprawiedliwić zbrodni podkomendnych ppłk. Josefa Šnejdárka już w trakcie samych działań wojennych na Śląsku Cieszyńskim. Ich liczba oraz charakter na długo ograniczyły możliwość współpracy polsko-czeskiej w tym regionie.

W związku z apelem władz polskich w Cieszynie bezpośrednio po walkach od 7 lutego 1919 roku zbierano relacje dotyczące zbrodni dokonanych przez wojska czeskie w czasie konfliktu. W dniu 25 lutego przekazano zebrane relacje Komisji Sojuszniczej. Każda relacja w celu uwiarygodnienia musiała być podpisana przez konkretną osobę wraz z podaniem miejsca zamieszkania. Wiele relacji opublikowano później w różnej formie. Należy tu zaznaczyć, że strona czeska nigdy nie podważyła ich wiarygodności (z wyłączeniem relacji o rzekomym dobieciu kpt. Cezarego Hallera, który to fakt nie został potwierdzony).

W niniejszym opracowaniu chcieliśmy się skupić wyłącznie na zbrodniach wojennych żołnierzy czeskich zaistniałych w czasie działań zbrojnych w dniach 23-29 stycznia 1919 roku. Zdarzenia te w sposób oczywisty obciążają dowództwo wojsk czeskich z ppłk. Josefem Šnejdárkiem na czele. Uważamy, że przypomnienie tych faktów jest ważne dla ratowania prawdy historycznej i uzasadnienia negatywnych uczuć jakie powstały gen. Josefa Šnejdárka budzi wśród polskich mieszkańców Śląska Cieszyńskiego. Mamy nadzieję, że w przyszłości będzie możliwe wspólne polsko-czeskie opracowanie historyczne, które odda prawdę o tamtym konflikcie, a przez to pozwoli na budowanie wspólnych dobrych relacji w przyszłości. W opracowaniu wykorzystano archiwum Książnicy Cieszyńskiej, Państwowego Archiwum – oddział w Cieszynie, Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich oraz zbiorów prywatnych. Za wszelką okazaną pomoc ww. instytucjom serdecznie dziękujemy.

W przeddzień rozpoczęcia działań zbrojnych wzajemny stosunek sił wojskowych był następujący: oddziały czeskie: 17 batalionów piechoty, 2 szwadrony kawalerii i 4 baterie artylerii. Razem było to wg szacunków dowództwa polskiego 14-16 tys. żołnierzy (częściowo jeszcze w transportach). Siły te two-

rzyły kilka zgrupowań stosownie do zamierzonych kierunków działań. Położenie geograficzne pozwalało stronie czeskiej na wykonanie koncentrycznego ataku z dwóch kierunków: od zachodu i od południa. Początkowo plan przygotowany przez ppłk. Šnejdárka przy pomocy francuskiego doradcy ppłk. Gillaine'a wykorzystywał tę sposobność. Wyraźnie jednak główne uderzenie zamierzano skierować na obszar Zagłębia Karwińskiego wraz z węzłem kolejowym Bogumin. Uformowano tu dwa zgrupowania: majora Blachy atakujące Bogumin z dalszą osią natarcia Piotrowice –Dziedzice obejmująco w pierwszej linii batalion bogumiński (dowódca mjr Sýkora), 3. batalion 21. pp leg. I 2. batalion 54 pp. Drugie zgrupowanie majora Vlasaka miało posuwać się po linii Orłowa – Karwina – Frysztat – Cieszyn. Obejmowało ono batalion orłowski, 1 batalion 93 pp, 2 batalion 21 pp leg., ponadto współdziałał z nim miał 3 batalion 21 pp leg. skierowany na Bogumin. Odwoły tych zgrupowań stacjonowały w rejonie Morawskiej Ostrawy, bądź były jeszcze w transportach. Stanowiły je 1. batalion 21. pp leg., 17. batalion strzelców, 1. batalion 11. pp, 1. batalion 28. pp i 2. batalion 33. pp leg.

Uderzenie o charakterze pomocniczym miało wykonać na południu po osi Mosty – Jabłonków – Cieszyn zgrupowanie kapitana Aujezdského, (obejmujące 2 i 3 bataliony 35 pp leg., baterię artylerii (2/1 pap) oraz pociąg pancerny. We Frydku znalazł się 1 batalion 3 pp, który jednak ze względu na szczupłość sił spełniał raczej rolę przesłony. Ponadto w miejscowości Uherské Hradiště stacjonowały 3 bataliony 2 Brygady Strzelców (12, 13, 14).

Siły polskie na Śląsku Cieszyńskim były znacznie słabsze, stanowiły równowartość nieco ponad 3 batalionów, 2 szwadronów kawalerii (jeden spieszony) i 1 baterię artylerii (4 działa). Nie było to więcej niż 3-4 tysiące żołnierzy pełniących przede wszystkim rolę osłony granic, wartowniczą i będące dopiero w trakcie szkolenia.

W Boguminie stacjonowały 9. i 11. kompanie Pułku Piechoty Ziemi Wadowickiej pod dowództwem kapitana Mielnika, który podlegał ppłk. Mroczkowskiemu będącemu komendantem placu w Boguminie (wg płk. Latinika 320 żołnierzy). W Zagłębiu Karwińskim stacjonował 1. batalion Pułku Piechoty Ziemi Cieszyńskiej pod dowództwem majora Topolińskiego wsparty dwudziałowym plutonem artylerii i plutonem 2. pułku szwoleżerów. Zwierzchnikiem tych sił był ppłk. Springwald.

W Cieszynie poza Dowództwem Okręgu Wojskowego Śląskiego (po 23 stycznia przekształconym w Dowództwo Frontu Śląskiego ze sprawującym naczelną dowództwo płk. Franciszkiem Latinikiem) stacjonował 2. batalion Pułku Piechoty Ziemi Cieszyńskiej, dowództwo pułku, kompanie: szturmowa, techniczna oraz pluton artylerii. Razem około 700 żołnierzy.

W Jabłonkowie ochraniał przełęcz pluton piechoty. W Skoczowie znajdowała się 2. kompania Pułku Piechoty Ziemi Wadowickiej. W Bielsku stacjonował dywizjon 2. pułku szwoleżerów (2 szwadrony, w tym jeden konny) i kompania formujące-

go się 2. (samodzielnego) Batalionu Strzelców.

Od początku listopada istniała Milicja Polska Śląska Cieszyńskiego, której organizatorem i komendantem był por. Jerzy Szczurek. W jej skład wchodziło ok. 6000 milicjantów, z których sam por. Szczurek zakładał użyć do ewentualnych działań wojennych „w polu” ok. 1300. Płk Latinik uważał, że będzie można użyć nie więcej jak 600 (zapewne w działaniach walczyło nie więcej niż tysiąc).

Działania wojenne strona czeska poprzedziła próbą wymuszenia wycofania sił polskich na rzekome żądanie koalicji. Przed południem 23 stycznia zjawili się w Cieszynie czterech oficerów Ententy oraz ppłk Šnejdárka i domagało się od przedstawicieli Rady Narodowej oraz płk. Latinika ewakuacji wojska polskiego w ciągu dwóch godzin. Śląsk Cieszyński miały obsadzić wojska państw koalicji i czeskie. Początkowo polska strona została zdezerorientowana, lecz płk Latinik odmówił wycofania się i uzyskał potwierdzenie tego rozkazu obrony z D.O.G. w Krakowie i Sztabu Generalnego w Warszawie.

Pierwsze walki rozpoczęły się nim do Cieszyna przybyła „misja koalicyjna”. Już w godzinach rannych 23 stycznia doszło do starć z placówkami granicznymi w Pudłowie. Na Bogumin maszerował batalion bogumiński mjr. Sýkory. Żołnierze polscy w Boguminie nie dali się zaskoczyć.

Kpt. Mielnik nakazał rozbroić czeską kompanię stacjonującą w Boguminie, co zrealizowano (poległo 2 polskich żołnierzy). Po naciągnięciu oddziału Sýkory powtórzył się scenariusz z Cieszyna. Ppłk Mroczkowski otrzymał ultimatum wycofania się na żądanie przedstawicieli Ententy. Polski dowódca skontaktował się z płk. Latinikiem otrzymując rozkaz obrony. Polskie kompanie wraz z niewielkimi siłami milicji por. Guziura bronili rejonu dworca. Ppłk Mroczkowski dał się jednak zwodzić dalszymi pertraktacjami. Sytuacja zaś uległa gwałtownemu pogorszeniu, gdy przybyły dwa dalsze czeskie bataliony (3/2 pp leg., 2/54 pp). W tej beznadziejnej już sytuacji zawarto układ pozwalający się wycofać polskim oddziałom w zamian na uwolnienie kompanii czeskiej. Po jej powrocie z Piotrowic Czesi jeszcze raz nie dotrzymali umowy i wzięli do niewoli siły polskie. Konsekwencją zajęcia Bogumina i utraty jego załogi było zajęcie wieczorem przez wojska czeskie Piotrowic. Na osi marszu w kierunku Dziedzic nie stały już żadne polskie oddziały. Dowódcy czescy nie wykorzystali jednak tej okazji. Postanowili skupić się na ataku z flanki na oddziały broniące Zagłębia.

Walki w Zagłębiu Karwińskim rozpoczęły się po południu 23 stycznia. 3 kompanie 1. batalionu Pułku Piechoty Ziemi Cieszyńskiej, wsparte wyjątkowo silnymi liczebnie i zdeterminowanymi oddziałami milicji, przygotowały się do obrony dworców kolejowych w Dąbrowie i Karwinie oraz szybów kopalni. Dowódca ppłk Springwald, wiedząc już o walkach w Boguminie, planował nocny atak w kierunku tego węzła kolejowego, jednak nie doszło do tego, gdyż obrońców Zagłębia zaatakowały 4 bataliony czeskie (bo-

gumiński, 1/93 pp, 2 i 3 21 pp leg.). Pomimo że dysproporcja sił była wyraźna, walki były niezwykle zacięte. Szyb Henryka przechodził z rąk do rąk. Do wieczora Polacy utracili m.in. dworzec w Dąbrowie, oraz szyby: Eleonory, Bettiny, Henryka i Głęboki. Obroniono natomiast dworzec w Karwinie oraz szyby Hohennegera i Franciszka. W nocy sytuacja pogorszyła się, gdyż oddziały mjr. Blachy (2/54 pp i 3/21 pp leg.) zaatakowały Frysztat, a następnie rankiem natarły w kierunku Karwiny. Obrona przed dwustronnym atakiem była na dłuższą metę niemożliwa i ppłk Springwald po porozumieniu się z dowództwem rozpoczął odwrót. Początkowo zamierzał bronić się w Kaczcach, lecz sytuacja zmusiła go do wycofania się do Pogwizdowa. Straty (przede wszystkim wzięci do niewoli) były bardzo duże. Z 1. batalionu cieszyńskiego pułku pozostało 150 żołnierzy. Wycofało się też ok. 160 milicjantów, których wcielono do oddziałów regularnych. Oddziały czeskie nie kontynuowały pościgu za wycofującymi się, angażując się w konsolidację zdobytego terenu.

Z walkami w Zagłębiu wiązała się także obrona Górnej Suche, gdzie placówka wojskowa, wsparta przez trzydziestoosobowy oddział milicji, została zaskoczona i częściowo wzięta do niewoli. Niedobitki wprowadził dowódca oddziału milicji ppor. Paweł Pawlas do Olbrachcic, gdzie z ochotników odtworzył oddział.

Także 23 stycznia doszło do walk w rejonie Mostów i Jabłonkowa, gdzie oddziały czeskie w sile dwóch batalionów (2 i 3/35 pp leg.), wsparte baterią artylerii i pociągiem pancernym, zepchnęły słabe ubezpieczenia obejmujące zaledwie pluton piechoty i około trzydziestu milicjantów, które jednak zdołały dokonać zniszczeń linii kolejowej. Atak został powstrzymany 24 stycznia w Bystrzycy, przez kompanię milicji z Trzyńca pod dowództwem ppor. Sojki. Za cenę dużych strat udało się powstrzymać zagrożenie dla Cieszyna od strony południowej. Dowództwo czeskie postanowiło zrezygnować z walki na tym kierunku, a siły te przerzucić na północne skrzydło. Dzięki temu wysłany z Cieszyna oddział mjr. Zörnera obsadził granicę pod Mostami.

Dokonał powrotnych zniszczeń linii kolejowej (obawiając się ponownego ataku). Pozostawiona tu 6. (żywiecka) kompania Pułku Piechoty Ziemi Wadowickiej, na skutek zmiany położenia na innych odcinkach frontu, wycofała się 26 stycznia przez Miłówkę na linie obrony pod Skoczowem.

Cofając się z Zagłębia oddziały wojska i milicjanci, wsparte 24 stycznia słabymi posiłkami obejmującymi 4 kompanie piechoty i szwadron kawalerii, zorganizowały linię obrony Pogwizdów – Łąki – Stonawa – Olbrachcice mającą bronić od północnego zachodu Cieszyna. Oddziały czeskie nie wykorzystwały słabości rozbitych polskich oddziałów i nie podjęły w dniach 24-25 stycznia żadnego poważniejszego ataku na tę linię. Nie próbowały nawet posuwać się na wschód wzdłuż linii kolejowej do Dziedzic, gdzie w tych dniach nie było żadnych oddziałów mogących je powstrzymać. Część oddziałów podlegała przegrupowaniom, inne

zabezpieczały obiekty przemysłowe i tłumili wystąpienia ludności.

Dowództwo w Krakowie, rozumiejąc zagrożenie, jakie stanowiło odsłonięcie obszaru między Pogwizdowem a Zebrzydowicami, skierowano tam 250-osobowy oddział kpt. Cezarego Hallera, o którego działaniach nie wiedział nic płk Latinik w Cieszynie, bowiem oba zgrupowania nie nawiązały ze sobą łączności. Z tego powodu nie istniało też oczywiście jakiegokolwiek współdziałanie. Strona polska otrzymała też inne posiłki, przeważnie były to pojedyncze kompanie z różnych jednostek prosto z transportów kierowane do linii. Łącznie siły jakimi dysponował płk Latinik 26 stycznia, obejmowały 26 kompanii piechoty, 2 szwadrony kawalerii (jeden spieszony) i 6 dział. Wojska czeskie to 18 batalionów piechoty i 3 baterie artylerii.

26 stycznia oddziały zgrupowania mjr. Blachy (obejmujące 5 batalionów) podjęły atak na Zebrzydowice i Kończyce Małe. Czeskie bataliony: 17 strzelców, 3/21 pp leg. i 2/8 pp rozbiły tutaj oddział kpt. Hallera, który został śmiertelnie ranny. Większość jego żołnierzy dostała się do niewoli, część, zupełnie rozbita, uległa rozproszeniu. Jednak strona czeska znowu nie wykorzystwała swego sukcesu i nie kontynuowała ataku, by okrążyć siły polskie pozostające w rejonie Cieszyna.

Zgrupowanie mjr. Vlasaka (3 bataliony) zaatakowało tego samego dnia Stonawę i Łąki. O ile natarcie na Łąki 2 i 3 batalionu 21 pp leg. zostały przez polskie oddziały powstrzymane, to walki o Stonawę przyniosły po dłuższych zmaganiach rozbitcie 11. kompanii Pułku Piechoty Ziemi Wadowickiej. Porażka ta doprowadziła też do konieczności odwrotu z Olbrachcic, których nie była w stanie obronić mała liczebnie obsada złożona ze szwoleżerów i oddziału milicji ppor. Pawlasa.

Porażki strony polskiej w tym dniu przesądziły o konieczności odwrotu na linię Wisły, gdyż obrona Cieszyna, przy istniejącej dysproporcji sił doprowadziłaby do okrążenia oddziałów dowodzonych przez płk. Latinika. W nocy z 26 na 27 stycznia linie obronne i Cieszyn opuściły oddziały polskie. Oddziały czeskie nie podejmowały żadnych działań, nawet rozpoznawczych i nie orientowały się w wykonanych przez stronę polską manewrze. Przygotowano plan natarcia na Cieszyn i zaczęto go realizować 27 stycznia. Pomimo braku jakiegokolwiek oporu, pierwsze oddziały wkroczyły do miasta około godziny 12.

Siły jakimi dysponował po dokonaniu odwrotu płk Latinik, były nieliczne i wyczerpane fizycznie. W dniu 28 stycznia ich stan głównodowodzący obliczał na zaledwie 71 oficerów i ok. 1400 szeregowych wspartych 14 działami.

Linia obrony biegła od Strumienia wzdłuż Wisły do Ochab, od Wisłicy obrona wysunięta była na linię wzgórz i biegła przez Simoradz, Wilamowice, Międzywiecie, Mirową Górę i Kisielów, skąd kierowała się do rzeki Wisły w Nierodzimiu. Odcinek północny wzdłuż Wisły do Ochab objął płk Springwald. Dysponował on sześcioma kompaniami piechoty i jedną baterią artylerii.

ciąg dalszy na str. 7

Krucze szkło na wystawie

„Uwaga, kruche!” To nie przestroga, ale tytuł ekspozycji prezentowanej w sali wystawowej Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Pietwałdzie poświęconej szkłu, jego historii i zastosowaniu.

Dlaczego akurat szkło? – Na ostatnich wystawach prezentowaliśmy różne materiały. Ja postanowiłam przedstawić szkło. Od pewnego czasu zarządzam zbiorami szkła w naszym muzeum i ten temat mnie fascynował. Postanowiłam pokazać szkło nie tyle w postaci dekoracyjnej

Fragment wystawy.

Petra Vojtišková pokazuje plastyczny katalog. Przed nią stół z eksponatami do dotykania.

i artystycznej, co użytkowej. Odwiedzający znajdą więc na wystawie szkło we wszystkich formach, w jakich występuje w życiu codziennym – wyjaśnia autorka, która poza zbiorami muzealnymi swojej macierzystej placówki korzystała również ze zbiorów zapożyczonych z Muzeum Ostrawskiego, Muzeum Krajoznawczego w Kyjowie, przede wszystkim zaś z Muzeum Regionu Wałaskiego we Wsecinie, a konkretnie z jego oddziału w Wałaskim Międzyrzeczu. W tym mieście nawiązała również kontakt ze Średnią Szkołą Artystyczną Przemysłu Szklarskiego, czego efektem są prace uczniów tworzące część wystawy w Pietwałdzie.

Wystawa „Uwaga, kruche!” została urządzona pomysłowo. I chociaż jej tytuł brzmi bardziej jak przestroga niż zaproszenie do oglądania, przeciwnie jest prawdą. Na pierwszym planie stoi sporych rozmiarów stół, na którym ustawiono kilka szklanych eksponatów, które nie tylko że można, ale wręcz należy dotykać. Są tu eksponaty szkła dmuchanego do formy i ręcznie formowanego, eksponaty zdobione poprzez rycie, szlifowanie, malowanie czy łączenie z sobą dwóch rodzajów szkła. – Wystawa adresowana jest również do niewidomych, którzy mogą dotykać poszczególnych przedmiotów ze szkła, dzięki opisom w piśmie braille'a

przeczytać o nich, a także posłuchać informacji o poszczególnych eksponatach – wyjaśnia kustosz muzeum w Pietwałdzie, Petra Vojtišková. Pomocą służy im także plastyczny katalog obejmujący podstawową terminologię szklarskich wyrobów oraz kształty wystawianych eksponatów.

Za stołem i potem dalej, w głębi sali ustawione są witryny. Każda ma swój temat, każda pokazuje inny fragment wykorzystania wyrobów ze szkła. W pierwszej umieszczono szkło stołowe, którego w ostatnich dwóch wiekach używano w kuchni. Jest szklana wyciskarka do cytryny, szklana tarka do jabłka, a nawet szklany pojemnik do łapania much i

os. W innej witrynie znajduje się mini-kącik kosmetyczny. Obok kryształowych flakoników do przechowywania perfum stoją pojemniczki na puder, większy flakon na sól do kąpieli oraz szklane pudełko na biżuterię. Jest też witryna ze szkłem oświetleniowym prezentująca lampy gazowe, części starych żyrandoli, rozmaite klosze, witryna ze szklanymi opakowaniami – słoikami na miód i konfitury, butelkami na lemoniady lub alkohol, i wreszcie witryna ze szklanymi akcesoriami biurowymi, jak np. szklany kałamarz.

– Na podstawie wystawianych eksponatów tłumaczymy odwiedzającym, w jaki sposób szkło się farbuję. Wyjaśniamy, że dzięki dodatkowi złota szkło zabarwia się na kolor czerwony, a z kolei kobalt barwi szkło na kolor niebieski – mówi Vojtišková.

Wystawa „Uwaga, kruche!”, kolejna z cyklu haptycznych wystaw, które od 2008 roku muzeum realizuje dzięki wsparciu województwa morawsko-śląskiego w Ostrawie, przedstawia nie tylko konkretne efekty pracy szklarzy wieku XIX i XX, ale także technikę wydmuchiwanie szkła. Na wystawie można obejrzeć piszczel metalową, za pomocą której wydmuchuje się bańki z gorącej masy szklanej. Jak natomiast wygląda cały proces tworzenia gotowego szklanego wyrobu, pokazuje ośmiodminutowy film.

Odwiedzający wystawę w Pietwałdzie nie wracają do domów z pustymi rękami. Otrzymują kalendarz ścienny na 2014 rok z fotografiami produktów ze szkła.

BEATA SCHÖNWALD

Koniec żniw – czas na dożynki

Dożynki, lub też „żniwówka” czy „potrzęsne”, bo takich nazw używano na Śląsku Cieszyńskim, mają u nas bardzo długą tradycję. Obrzęd dożynkowy z wręczaniem gospodarzom wieńca zachowano do dziś. Na miejscowych dożynkach nie może zabraknąć występów zespołów folklorystycznych, zabaw, stoisk z regionalnym jedzeniem i pić. W tym roku sezon dożynkowy na naszym terenie rozpocznie się w Nawsiu i Suchej Średniej. A gdzie jeszcze można wpaść na zabawę dożynkową.

NAWSIE, 24 SIERPNI

Dożynki organizują firma „Netis” oraz Urząd Gminy. O godzinie 14.00 spod urzędu wyruszy pochód, który dojdzie na boisko. Tam czeka na uczestników trwający ponad dwie godziny program kulturalny z występami miejscowych zespołów (m.in. „Mionisi”, „Bystrzyca”, „Jablunkovanka” i chór „Melodia”). Od godz. 18.00 będzie można bawić się przy muzyce rozrywkowej.

– Na tę imprezę zawsze przychodzi do nas około 300-400 osób. Zapraszamy do Nawsia, a zażdziną na pewno nalejemy jakąś „półkę”, będą kołaczki, regionalne smakołyki, jak „jelitko” czy „bachora” i inne jedzenie i napoje. Zaprezentujemy maszyny rolnicze, a dzieci na pewno zainteresują zwierzęta – zachęca Robert Cieślars, właściciel firmy „Netis”.

SUCHA ŚREDNIA, 24 SIERPNI

W tym roku dożynkowymi gospodarzami będą Jadwiga i Piotr Filipowic. Tradycyjny pochód wyruszy do Domu PZKO w Suchej Średniej o godzinie 14.00. Godzinę później rozpocznie się program, w którym wystąpi „Chórek” z Suchej Górnej. Będzie oczywiście smaczny bufet oraz

dożynkowe atrakcje i program dla młodzieży. Tradycje dożynek w Suchej Średniej sięgają jeszcze czasów przedwojennych. Po wojnie PZKO wznowiło organizację imprezy dożynkowej z pochodem, wręczaniem wieńca i występami zespołów. Pamiętam jeszcze z czasów dzieciństwa pochód, który szedł każdego roku z Suchej Dolnej do Suchej Średniej do domu robotniczego – opowiada Karol Krygiel, członek miejscowego koła.

GUTY, 25 SIERPNI

W Gutach odbędą się już 46. dożynki, organizowane przez Miejskowe Koło PZKO.

– Przez wszystkie te lata mieliśmy korowód z kolosą, występy regionalnych zespołów, czasem też grup z Polski lub Słowacji, domowy chleb, kołaczki i dobre śląskie jedzenie – zapewnia prezes Koła PZKO, Jan Kaleta. Tego lata na guckich dożynkach gospodarzami będą Bogusław i Anna Kokotkowie. Tradycją już stało się, że widowisko dożynkowe przedstawia tu zespół „Oldrzychowice”. Wystąpią także „Zaolzi”, „Górole”, „Bierowianie” z gminy Jasienica oraz „Jablunkovanka”. Jak zawsze nie zabraknie dobrego regionalnego jedzenia i picia, loterii i innych atrakcji.

OLDRZYCHOWICE, 31 SIERPNI

„Dożynki na Fojstwiu” organizuje tradycyjnie Miejskowe Koło PZKO, jak zwykle też obrzęd poprowadzi działający przy kole zespół „Oldrzychowice”. Obrzęd dożynkowy rozpocznie się o godz. 15.00. Wystąpią „Małe Oldrzychowice”, „Młode Oldrzychowice” i „Oldrzychowice”, folklor słowacki zaprezentuje zaś zespół „Fogás” z Ostrawy. Od godz. 20.00 wystąpi Noemi Bocek z kapelą Noemiracles, a następnie odbędzie się dyskoteka.

– Jak zawsze zapraszamy do pięknego, ludowego miejsca w Oldrzychowicach na Fojstwiu na bogaty program, tym razem z gośćmi z Ostrawy, na wspaniałą kuchnię ludową i pokaz rzemiosł regionalnych. W tym roku skoncentrujemy się na dzieciach, więc zapraszamy do przyjsia najmłodszych i ich rodziców, do pośpiewania, zabawy – zachęca Marek Grycz, kierownik zespołu „Oldrzychowice”.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE, 31 SIERPNI

Popularne w okolicy Dożynki Śląskie mają w Hawierzowie-Błędowicach już długą tradycję. Organizuje je Koło PZKO. Odbływały się tu

jeszcze w okresie przedwojennym, a po wojnie pezetkaowcy wznovili tę tradycję w 1969 roku.

W tym roku oprócz tradycyjnego obrzędu dożynkowego uczestnicy zobaczą na scenie w ogrodzie Domu PZKO w akcji zespół „Małe Bartusie” z Zakopanego, który już wcześniej gościł w Błędowicach, oraz zespół „Błędowanie” z kapelą „Kamraci”. Jak zawsze organizatorzy przygotowują też dożynkowe atrakcje, loterie i przysmaki kuchni śląskiej.

TRZANOWICE, 31 SIERPNI

Korowód dożynkowy wyruszy spod Dworu Kappla o godz. 13.00 i przejdzie przez całe Trzanowice aż za Dom PZKO, gdzie odbędzie się impreza. O godz. 14.00 rozpocznie się program. Gazdów przywitają i przekażą im wieniec dzieci z Koła PZKO, które przedstawia program „rok rolnika”. Na scenie wystąpi kapela zespołu „Olza” oraz „Gimnaści” z Jaworza. Oprócz muzyki i tańca zaplanowano też różne atrakcje i zabawy dla dzieci i dorosłych. O godz. 17.00 odbędzie się „dziecięca superstar”, a wieczorem zagra zespół Blaf i rozpocznie się dyskoteka.

Jak wyjaśnia Barbara Filipiec, prezes MK PZKO, dożynki organizują

pezetkaowcy we współpracy z gminą. Kiedyś natomiast obrzęd dożynkowy przygotowywali sami gazdowie, państwo Klimszowie.

PIOSEK, 7 WRZEŚNIA

– Pierwsze dożynki w Piosku organizowaliśmy w ubiegłym roku, były bardzo udane, przyszło prawie 700 ludzi, więc w tym roku robimy drugie – mówi Karol Skupień, główny organizator wskrzeszonej po latach imprezy dożynkowej. Jak wyjaśnia, ubiegłoroczne dożynki odbyły się po ponad trzydziestoletniej przerwie.

Pochód wyruszy o godz. 13.30 z kościoła ewangelickiego po poświęceniu wieńca przez księży katolickiego i ewangelickiego. W korowodzie znajdą się konie w siodłach, konie w zaprzęgach, w kolosie, wóz ze zbożem, zagrają kapele i zatańczą zespoły. Impreza odbędzie się w kompleksie sportowym obok stadionu. W programie wystąpi piosieczanie ze swoimi kapelami, m.in. Marcin Filipczyk z zespołem „Zaolzi”, Piotr Byrtus z „Nowiną” czy Krystian Heczko z „Lipką”, a także „Zaolzioczek”, „Gorol”, „Jablunkovanka”. Wieczorem zaśpiewa Markéta Konvičková i odbędzie się dyskoteka. (ep)

GŁOSIK

Jedno ciasteczko... zaszko

Głosik i Ludmiłka postanowili wybrać się do zoo. – Głosiku, a co ty tam napychałeś do tego plecaka? – wykrzyknęła Ludmiłka, widząc, jak jej towarzysz męczy się z dopięciem suwaka. Ona sama zabrała jedynie kilka najpotrzebniejszych rzeczy. – A, nic takiego, tylko małą przekąskę – odparł Głosik. – Zaraz sprawdzę – rzekła surowo Ludmiłka i ruszyła w jego stronę. Ze zdumieniem wyciągnęła z głosikowego plecaka cztery paczki paluszków, dwa opakowania biszkoptów, worek chrupek kukurydzianych oraz dużą paczkę ciastek z czekoladą. – A kto to wszystko zje? Nie jedziemy przecież z wycieczką szkolną, jest nas tylko dwoje! – powiedziała Ludmiłka. Głosik odpowiedział: – Nas jest tylko dwoje, ale przecież zwierząt w zoo jest dużo. Dla każdego będziemy mieć smaczną przekąskę – przekonywał. Ludmiłka zrobiła jednak groźną minę i wyjaśniła, że przecież zwierząt w zoo nie wolno pod żadnym pozorem dokarmiać. Tabliczki z taką informacją znajdziecie przy każdym wybiegu w zoo. Głosik zachmurzył się: – Ty to umiesz zepsuć każdą przyjemność. Wiem, że nie wolno, ale przecież jedno ciasteczko nie zaszkodzi...

A czy wiecie, dlaczego mieszkańcom ogrodów zoologicznych nie powinno się podawać jedzenia ani picia? Niestety, najczęściej łamaną zasadą obowiązującą w ogrodach zoologicznych jest właśnie zakaz

karmienia zwierząt. – Może nie wolno, ale to jedno ciasteczko przecież nie zaszkodzi – myślą często zwiedzający, podobnie jak Głosik. Załóżmy teraz, że przy wybiegu codziennie zatrzymuje się dwieście osób, pomyślny, że co drugi zwiedzający ma ze sobą ciasteczko, powiedzmy, że połowa z nich to ciasteczko rzuci – bo myśli właśnie w ten sposób. I tak, chociaż każdy pomyślał o tylko jednym ciasteczku, zwierzę otrzyma ich pięćdziesiąt. I może to jedno ciasteczko rzeczywiście by nie zaszkodziło, ale pięćdziesiąt? Nigdy nie wiemy, ile osób przed nami pomyślało i ile osób po nas pomyślało w ten sam sposób.

Dobrze jest wiedzieć, że zwierzęta mają inny system trawienny niż człowiek. Wiele zwierzątek jest wegetarianami i może jeść tylko produkty pochodzenia roślinnego (na przy-

kład goryle), inne są tylko mięsożercami (lwy, tygrysy, inne wielkie koty), wiele jest takich, które jedzą różne rzeczy (dla przykładu – ostrososy, szympany), są także zwierzęta wszystkożerne, jak niedźwiedzie czy świnię. Wiemy jednak doskonale, że w środowisku naturalnym zwierzęta – nawet wszystkożerne – nie jedzą chleba, czekolady czy kielbasy. Tak więc nigdy nie wiemy, czy coś, co chcielibyśmy rzucić zwierzątkowi, mu nie zaszkodzi.

Pamiętajmy też, że jedzenie, które jedzą ludzie, jest w dużym stopniu przetwarzane, zawiera wiele przypraw i konserwantów, do których ludzki organizm jest przyzwyczajony, ale zwierzęcy nie. Co z tego, że kielbasa to mięso, skoro zawiera wiele składników mogących bardzo zaszkodzić tygrysowi czy pumie? Poza tym ilość jedzenia podawana zwierzętom w zoo jest regulowana. Zwierzęta mają określone dzienne porcje, których nie powinny przekraczać, ponieważ szkodzi to ich zdrowiu.

– Mam pomysł – powiedziała Ludmiłka, kiedy skończyła tłumaczyć Głosikowi te zasady. – Zostaw te wszystkie słodycze w domu, weźmiemy coś innego – powiedziała. Zamiast paluszków i innych łakoci zapakowała do plecaka siatkę jabłek i kilogram winogron. – Damy to opiekunom zwierząt w zoo. Podobno szympany bardzo lubią takie owoce – wyjaśniła.

Młode jelonki przyszły na świat

W ostrawskim ogrodzie zoologicznym urodziły się niedawno młode zwierzątka. Na wybiegu „Indie z bliska” żyją teraz dwie młode samice jelenia axis. Jedna urodziła się w połowie lipca, a druga na początku sierpnia. Obie mamy są bardzo troskliwe. Są już coraz bardziej otwarte na świat. W tych dniach można je już czasem zobaczyć na wybiegu ra-

zem z pozostałymi członkami stada. W pierwszych dniach po porodzie młode mogli wypatrzeć tylko najbystrzejsi obserwatorzy, ponieważ jelonki trzymały się jeszcze blisko swych mam. Podobnie jak inne gatunki jeleni, także młode axis w pierwszych tygodniach po przyjściu na świat przebywają oddzielone od reszty stada i kulą się w trawie, prawdopodobnie aby ukryć się przed drapieżnikami. Ich mamy trzymają się w pobliżu i regularnie przychodzą je nakarmić.

Jeleni axis to największy i najbardziej kolorowo zabarwiony gatunek ssaków parzystokopytnych z rodziny jeleniowatych. Jeleni ten jest najczęściej spotykanym przedstawicielem rodziny w Indiach, Sri Lance i u podnóża Himalajów, został też sprowadzony przez człowieka do Australii, Nowej Zelandii i Stanów Zjednoczonych. Zasiadła lasy monsunowe, cierniste zarośla oraz otwarte tereny trawiaste.

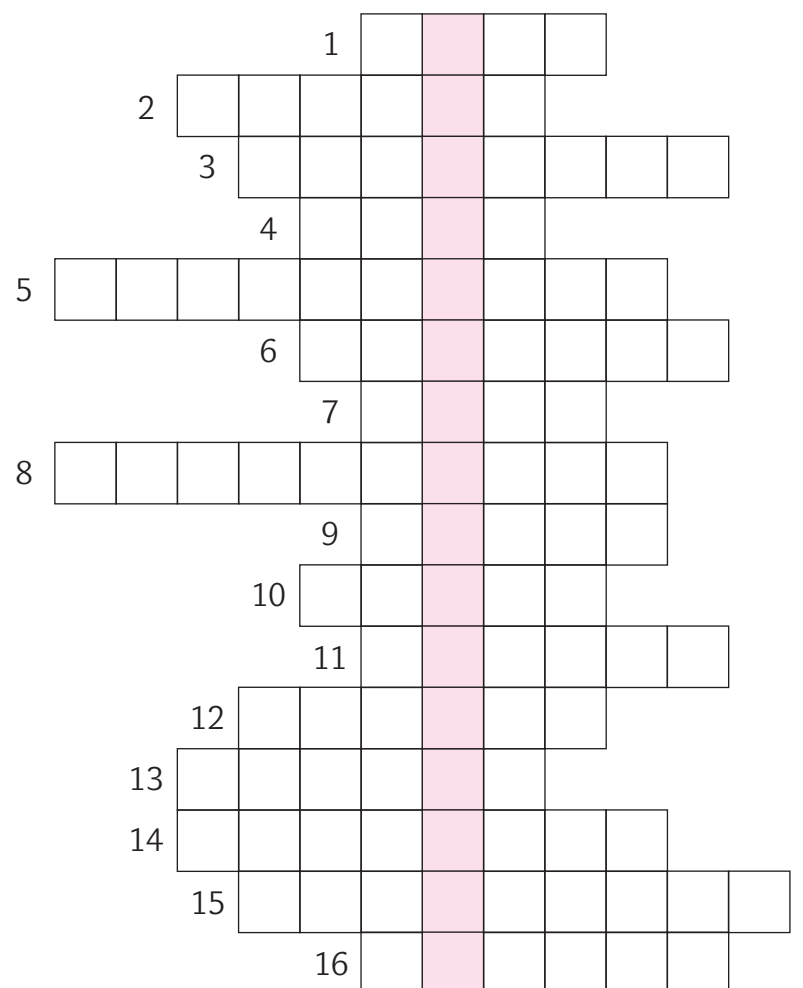
Jelenie axis w ostrawskim zoo.

Fot. ARC

KRZYŻÓWKA

Zapraszamy do rozwiązywania, czekamy na wasze odpowiedzi! Przypominamy, że nagrodę książkową rozlosujemy we wrześniu spośród wszystkich odpowiedzi nadesłanych w ciągu wakacji. Im więcej krzyżówek rozwiążecie, tym większa szansa na wygraną!

1. Wiklinowy na grzyby 2. Na niej trzyma się kwiat 3. letni miesiąc 4. Wybierany z ula 5. Osoba oprowadzająca turystów 6. Wygłasza je książdź z ambony lub kazalnicy 7. Narząd budujący układ kostny 8. Dentysta 9. Pies, towarzyszy Myszki Miki 10. Najniższa część twarzy 11. W piosence „zielony ma garniturek” 12. Na nim piszesz 13. Śląskie ciasto z posypką 14. Ozdoba uszu 15. Koszenie trawy na siano i jego suszenie 16. Łaciaty kolega Kubusia Puchatka.

UŚMIECHNIJ SIĘ

Pani pyta Jasia:
– Czy powiesz jakieś zdanie w trybie oznajmującym?
– Koń ciągnie wóz.

– Brawo! A teraz przekształć to zdanie tak, aby było zdaniem rozkazującym.
– Wio!

Pobawmy się na linach!

Skorupa żółwia, kacze tropy, pajęczyna, bagno, mostek nietoperzy... – brzmi ciekawie? To nazwy tylko niektórych z atrakcji, jakie znajdziecie w nowym parku linowym w Trzyniecu. Umieszczono go między drzewami na skraju Parku Leśnego na terenie

minigolfa. Uroczyste otwarcie nowych atrakcji nastąpiło dzisiaj przed południem.

Do powstania dziecięcego parku linowego przyczynili się mieszkańcy miasta, którzy oddawali swoje głosy w projekcie ośrodka STaRS w ra-

mach programu „Prazdroj lidem”. Trzyniecki park zwyciężył w rywalizacji z 60 innymi projektami i dzięki temu otrzymał od pilzeńskiego browaru dotację w wysokości 300 tys. koron na budowę tego miejsca.

Teraz dzieci mogą bezpiecznie wspinać się i pokonywać różne przeszkody bez konieczności posiadania wyposażenia do wspinaczki czy różnych zabezpieczeń. Centrum linowe to po prostu zestaw różnych przeszkód ułożonych jedna za drugą tak, że tworzą jeden długi tor ograniczony siatką, z wejściem z jednej strony, a wyjściem z drugiej.

Na drewnianych palach lub pieńkach postawione są drewniane domeczki, które służą do odpoczynku lub do wyprzedzania innych uczestników zabawy. Do niektórych domków prowadzą schody, którymi można dostać się do środka. Urząd Miasta planuje, że wkrótce wybuduje kładkę łączącą centrum linowe z terenem minigolfa oraz z kąpieliskiem.

Od dzisiaj w Trzyniecu można korzystać z nowego parku linowego.

Fot. ARC

CZWARTEK 15 sierpnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Kawa czy herbata? 9.00 Ojciec Mateusz (s.) 9.55 Tomasz Majewski. Tak się robi historię 11.00 Urodziłem się w roku 1920... Jan Paweł II w Radzynie 11.40 Święto Wojska Polskiego 2013 - transmisja 13.10 Dybowski 1863 13.40 Trędowata 15.25 Sami swoi 17.00 Teleexpress 17.25 Lekkoatletyka - Mistrzostwa Świata - Moskwa 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.25 1920 - Bitwa Warszawska 22.30 Kontra 0.10 Wakacyjny seans filmowy - Dama Kameliowa.

TVP 2

6.30 M jak miłość (s.) 7.30 MATKA 24h 8.10 Król i ja 9.55 XIX Festiwal Kultury Kresowej 2013 10.40 Gwiazdy w południe - Spartakus 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Rodzinka.pl (s.) 15.15 Robin Hood - Książę złodziei 18.00 Panorama 18.55 Lekkoatletyka - Mistrzostwa Świata - Moskwa 20.25 Kowboj z Szanghaju 22.25 Bitwa Tenorów na Róże (Festiwal im Jana Kiepury w Krynicy) 0.25 Fuks.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.40 Info Poranek 8.30 Serwis Info 8.41 Info Poranek 9.30 Serwis Info 9.45 Info Poranek 11.00 Reportaż TVP 11.30 Serwis Info 13.00 Reportaż TVP 13.30 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 15.00 Reportaż TVP 16.00 Raport z Polski 17.00 Pod banderą Chopina 17.30 Aktualności Flesz 18.30 Aktualności 19.25 Eurowiadomości 19.40 Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Kamieniec Podolski 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.00 Serwis Info 21.20 Raport z Polski 21.55 Aktualności Wieczorne 23.02 Sportowy Wieczór 23.22 1920 - Bitwa Warszawska 0.25 Infoexpress 0.40 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Scooby Doo i Brygada Detektywów 10.45 Karate Kid 13.30 Anna i król (film USA) 16.45 Dlaczego ja? 17.45 Trudne sprawy 5 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Siostry (s.) 22.35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku 7 (s.) 0.35 Gorąca linia (film kopr.) 2.35 Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Świnka Peppa (s. anim.) 8.40 Eddy i niedźwiedź 8.50 Otwórz drzwi 8.55 Był sobie... kosmos (s. anim.) 9.30 Historie sław - V. Dlouhý 10.20 Kamera na szlaku smakuje Czechy 10.55 Karetka (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Rodzina Horaków (s.) 13.25 Hercules Poirot (s.) 14.20 Szansa 15.30 13.

komnata K. Emmons 15.55 Wszystko o gotowaniu 16.15 Podróżomania 16.50 AZ kwiz 17.15 Podróż po... 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Siedem kraków (bajka) 21.20 Podróż po Omanie 21.55 Uroczystość z okazji 75. urodzin Waldemara Matuśki 22.50 Zagraniczne sprawy (s.) 0.25 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wszystko o gotowaniu 8.45 Weselny biznes 9.45 Mity i fakty historii 10.35 Życie z wulkanami 11.30 Operacje Navy SEALs 12.20 Susza 12.40 Na winnym szlaku 13.10 Cudowna planeta 14.00 Gdziekolwiek jesteś (film) 16.15 Everwood (s.) 17.00 Allo, allo! (s.) 18.05 Brzydkie kaczątko (s. anim.) 18.25 Otwórz drzwi 18.30 Eddy i niedźwiedź 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Kim Possible (s.) 19.40 Bob i Bobek (s. anim.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Gustloff - prawdziwa historia 20.55 Przeżyć! 21.45 Wichry wojny (s.) 23.00 Półmrok 23.25 Single i reszta (s.) 1.00 Moja rodzina.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.05 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 10.15 Policja kryminalna Anděl (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.35 Obrońca (s.) 13.30 Redakcja (s.) 14.40 Bez śladu (s.) 15.35 Dr House (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Agenci NCIS (s.) 18.20 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Lekarze z Początków (s.) 21.30 Rozrabiaki na emeryturze 22.05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.55 Nocne wiadomości, sport, pogoda 23.30 Synowie mafii (film) 1.10 Smallville (s.).

PRIMA

6.10 Policja Hamburg (s.) 7.05 Pan Złota Rączka (s.) 7.35 M.A.S.H. (s.) 8.25 Nakryto do stołu! 9.10 Napisała: Morderstwo (s.) 10.10 Bandslam (film) 12.20 Policja Hamburg (s.) 13.20 Strażnik Teksasu (s.) 14.20 Siska (s.) 15.30 Wrzesień (film) 17.40 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.40 Reporterzy po twojej stronie 19.55 VIP wiadomości 20.15 Życiowe rozdroża (s.) 21.30 Zbrodnie nad Sekwaną (s.) 22.30 Rizzoli & Isles (s.) 23.30 Prawo i porządek: Los Angeles (s.) 0.25 Zabójcze umysły (s.).

PIĄTEK 16 sierpnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.15 Mit o Szarym 9.30 Ojciec Mateusz (s.) 10.30 Trędowata

12.15 Hotel pod żyrafą i nosorożcem (s.) 13.10 Zwierzęta Świata - Najmłodszy w ZOO 13.35 Dzika Polska: Bogatsze życie - 12 tysięcy grzybów w barszczu 14.15 W 90 lat dookoła Szurmieja 15.10 Tata - gwiazda rocka 17.00 Teleexpress 17.35 Lekkoatletyka - Mistrzostwa Świata - Moskwa 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.07 Lekkoatletyka - Kronika - Mistrzostwa Świata w Moskwie 20.25 Miasto z morza (s.) 22.15 Kontra (s.) 23.55 Jeszcze dalej niż Północ.

TVP 2

6.00 Dwójka Dzieciom 6.25 Alternatywy 4 (s.) 7.35 M jak miłość (s.) 9.35 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 10.10 Barwy szczęścia (s.) 10.45 Na dobre i na złe (s.) 11.45 Wajrak na tropie - Epoka lodowcowa 12.20 Familiada (teleturniej) 12.55 Makłowicz w podróży - Szwecja 13.25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - W krainie flamenco 14.00 Czas honoru 14.55 Ja to mam szczęście! 15.15 Rodzinka.pl (s.) 15.45 M jak miłość (s.) 16.45 Lekkoatletyka - Mistrzostwa Świata - Moskwa 18.00 Panorama 18.55 Lekkoatletyka - Mistrzostwa Świata 20.20 Rodzinka.pl (s.) 21.55 Dzięki Bogu już weekend 23.05 Piąty Stadion (s.) 23.15 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.55 Opowieści włoskich żon (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.19 Info Poranek 7.15 Serwis Info 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 8.30 Serwis Info 8.45 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.50 Info Poranek 10.00 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.30 Serwis Info 10.45 Gość poranka 12.20 Biznes Info 12.30 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes Info 17.00 Czas na jazdę 17.15 W 80 dni dookoła lata 17.30 Aktualności Flesz 17.45 Eurowiadomości 17.55 Rawa blues 18.30 Aktualności 18.52 Gość Aktualności 19.25 Po obu stronach Bałtyku - Jak się robi pangę? 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.20 Raport z Polski 21.55 Aktualności Wieczorne 22.30 Info Dziennik 23.31 Arka Noego. Zagadka Potopu 0.25 Infoexpress 0.40 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Malanowski i Partnerzy (s.) 9.40 Trudne sprawy 10.40 Dlaczego ja? 11.45 Pamiętniki z wakacji (s.) 12.45 Dom nie do poznania 14.45 Malanowski i Partnerzy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.40 Dlaczego ja? 17.40 Trudne sprawy 5 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.10 Don Chichot (film kopr.) 22.00 Anakonda IV - Krwawe ślady (horror kopr.) 23.50 Bliskie spotkania trzeciego stopnia (film USA) 2.45 Tajemnice losu.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Świnka Peppa (s. anim.) 8.40 Eddy i niedźwiedź 8.50 Otwórz drzwi 9.00 Był sobie... kosmos (s. anim.) 9.30 Przyjaciele Zielonej Doliny (s.) 10.00 Sylwester z kurtyną 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Rodzina Horaków (s.) 13.25 Hercules Poirot (s.) 14.20 Szansa 15.30 13. komnata H. Zagorovej 16.00 Wszystko o gotowaniu 16.20 Podróżomania 16.50 AZ kwiz 17.15 Podróż po... 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Kamera na szlaku smakuje Czechy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Pod jednym dachem (s.)

20.50 Chłopaki w akcji - letnie wydanie 21.25 Wszystko-party 22.05 Nie wahaj się i kręć - wyd. specjalne 23.10 Policja kryminalna Paryż (s.) 0.00 Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) 0.45 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wszystko o gotowaniu 8.45 Kobiety, wino, Hvar 9.10 Architektura 9.40 Emmanuel Jal 10.35 Po czesku 10.45 Wichry wojny (s.) 12.00 Lotniskowiec Enterprise 12.50 Chińska bomba atomowa 13.45 Czeskie ślady w rzeszy roślin Ameryki Południowej 14.05 Czeskie himalajskie przygody 15.00 Królestwo natury 15.30 Wędrowki dinozaurów 16.15 Everwood (s.) 17.00 Allo, allo! (s.) 18.05 Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) 18.25 Otwórz drzwi 18.30 Eddy i niedźwiedź 18.45 Wieczorynka 18.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 19.15 Kim Possible (s.) 19.35 Bob i Bobek (s. anim.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta 20.55 Życie z wulkanami 21.50 Przesłuchanie w noc sylwestrową (film) 23.15 Miro Žbirka Happy Birthday 0.10 Półmrok.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 10.10 Lekarze z Początków (s.) 11.25 Dwóch i pół (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.40 Obrońca (s.) 13.35 Redakcja (s.) 14.40 Bez śladu (s.) 15.35 Dr House (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Agenci NCIS (s.) 18.20 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Helena (s.) 21.00 Zamienmy się żonami 22.15 František to babiarz (film) 0.00 Rafa (film) 2.15 Brygada ratunkowa (s.).

PRIMA

6.10 Policja Hamburg (s.) 7.10 Pan Złota Rączka (s.) 7.40 M.A.S.H. (s.) 8.25 Nakryto do stołu! 9.20 Napisała: morderstwo (s.) 10.25 Czardziej z Waverly Place (film) 12.25 Policja Hamburg (s.) 13.20 Strażnik Teksasu (s.) 14.20 Siska (s.) 15.30 Poszukiwacze muszli (film) 17.40 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.40 Reporterzy po twojej stronie 19.55 VIP wiadomości 20.15 Miejsce zbrodni (s.) 22.15 Mściciel (film) 0.25 W matni (film).

KALKULATOR PALIWOWY
Ceny paliw na stacjach z dnia 14. 8. 2013

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95	5,39 zł
ON	5,38 zł
LPG	2,16 zł

Cieszyn, Statoil

E95	5,62 zł
ON	5,52 zł
LPG	2,24 zł

Cieszyn, Neste

E95	5,57 zł
ON	5,54 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95	5,49 zł
ON	5,38 zł
LPG	2,19 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95	36,50 kc
ON	36,90 kc

TV POLONIA

PIĄTEK 16 sierpnia

6.10 Warto kochać 6.55 Pod Tatrami 7.10 Błękitne wakacje - mag. żeglarski 7.40 Rzeką kłamstwa 9.20 Sceny z życia smoków - Wielkie pranie 9.50 O dwóch takich, co ukradli księżyc 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Polonia 24 11.35 Kopciuszek (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówka 12.35 Piękniejsza Polska 13.00 Rodzinka.pl (s.) 14.00 Zejść na ziemię 15.00 Dozwolone od lat 40 - Stenia Kozłowska 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Latarnicy.pl (s.) 16.50 Kopciuszek (s.) 17.15 Łamigłówka 17.30 Teleexpress 17.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Czesław Niemen w Operze Leśnej w Sopocie 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Fik - Mik 22.00 Polonia 24 22.45 Hiway (film pol.) 0.20 Kabaretowe kawałki z przeglądarki 0.35 Łamigłówka.

SOBOTA 17 sierpnia

6.35 Złotopolscy (s.) 8.20 Ostatni liść 8.55 Polonia 24 9.35 Błękitne wakacje - mag. żeglarski 10.05 Wakacje 11.05 Gdańsk '39 12.10 Łamigłówka 12.15 Pamiętaj o mnie 12.40 Ojciec Mateusz (s.) 13.30 Makłowicz w podróży - Podróż: Irlandia Północna 14.00 Bitwa Tenorów na Róże 16.00 Kulturalni PL 17.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 17.25 Łamigłówka 17.30 Teleexpress 17.50 Rodzinka.pl (s.) 18.55 Ale mądralo! 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.45 Ziemia obiecana 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Polacy tu i tam - Magazyn polonijny 22.40 Polskie drogi 0.15 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 0.45 Łamigłówka.

NIEDZIELA 18 sierpnia

6.00 Kopciuszek (s.) 8.25 Polacy tu i tam - Magazyn polonijny 9.00 Łamigłówka 9.05 Wędrowki skrzata Borówki - Bór 9.25 Mama - nic 10.00 Ziarno 10.35 Czterdziestolatek (s.) 11.35 Pamiętaj o mnie 11.50 Między ziemią a niebem 12.30 Tajemnica Jasnej Góry 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. Matki Bożej Królowej Polski w Zwierzyniecu 14.20 Polskie drogi 15.40 Pod Tatrami 16.00 Dozwolone od lat 40 - Rudi Schubert 17.00 Dzika Polska - Bogatsze życie - Ryjek wiecznie głodny 17.25 Łamigłówka 17.30 Teleexpress 17.50 Rodzinka.pl (s.) 18.50 Co tu jest grane? 19.20 Błękitne wakacje - mag. żeglarski 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.45 Ranczo (s.) 22.40 Pamiętaj o mnie 23.00 Czterdziestolatek (s.) 23.55 XIX Festiwal Kultury Kresowej 2013 0.30 Wędrowki skrzata Borówki.

PONIEDZIAŁEK 19 sierpnia

6.10 Dozwolone od lat 40 - Rudi Schubert 7.05 Nie ma jak Polska - Zachodniopomorskie 7.40 Rzeką kłamstwa 9.20 Sceny z życia smoków 9.50 Tylko Kaśka - Kocham Jacka 10.25 Codzienna 2 m. 3 (s.) 11.00 Życie od kuchni 11.35 Kopciuszek (s.) 12.05 Barwy szczęścia (s.) 12.30 Łamigłówka - Zamek Królewski 2013 12.35 Wiadomości 12.50 Ranczo (s.) 14.35 Błękitne wakacje - magazyn żeglarski 15.00 Glob - Magazyn Nowości Naukowych 15.30 Naszaarmia.pl 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Klimaty i smaki - Świętokrzyska Kraina 16.50 Kopciuszek (s.) 17.15 Łamigłówka 17.30 Teleexpress 17.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 18.25 Kabaret POTEM - Bajki dla potuczonych 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Głęboka woda 22.00 Polonia 24 22.45 Nocleg 23.25 17. Przystanek Woodstock 2011: Plateau - Projekt Grechuta.

KALKULATOR WALUTOWY				
Kursy walut w kantorach z dnia 14. 8. 2013				
	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,161	0,162	0,158	0,164
EUR	4,150	4,220	4,150	4,250
USD	3,120	3,250	3,110	3,210
	Czeski Cieszyn, dworzec			
	kupno	sprzedaż		
PLN		6,10		6,25
EUR		25,60		26,20
USD		19,20		19,80

(wik)

WSPOMNIENIA

*Człowiek jest tyle wart, ile warte jest to wszystko,
co zrobił dla innych.*

Dziś, 15. 8., obchodziłby 80. urodziny członek MK PZKO w Stanisławicach

śp. STANISŁAW GŁOMBEK

Wspomina Zarząd MK PZKO w Stanisławicach.

GL-473

PODZIĘKOWANIA

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, znajomym i kolegom za kwiaty, wyrazy współczucia i liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. BRUNONA RYGLA

Szczególnie dziękujemy ks. Stanisławowi Jochymkowi za dostojne przeprowadzenie uroczystości pogrzebowych, panu Ruskowi za śpiew solowy w kościele, panu Kasprzakowi za przemówienie w imieniu chóru „Hasło” i delegacji Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Również dziękujemy za ostatnie przysługi w Domu Spokojnej Starości „Nový domov” w Karwinie-Nowym Mieście. Zasmucona rodzina.

RK-127

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Percy Jackson: Morze potworów (15, 16, godz. 15.30); Jeszcze większe dzieci (15, 16, godz. 17.45); Jobs (15, 16, godz. 18.00); Noc oczyszczenia (15, 16, godz. 20.00); Zakochana bez pamięci (15, 16, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Asterix i Obelix w służbie jej królewskiej mości (15, godz. 10.00); Percy Jackson: Morze potworów (15, 16, godz. 17.30); Jeszcze większe dzieci (15, 16, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Percy Jackson: Morze potworów (15, 16, godz. 17.30); Jeszcze większe dzieci (15, 16, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Smerfy 2 (15, godz. 16.15, 18.30); Red 2 (15, godz. 20.30); Minionki rozbijają (16, godz. 14.00, 16.00); World war Z (16, godz. 18.00).

CO W TERENIE

CIERLICKO – MK PZKO zaprasza wszystkich na wycieczkę dnia 17. 8. W programie zwiedzenie jaskini Javoříčko i zamku Bouzov. Odjazd o godz. 8.00 z cierlickiego rynku. Cena

GL-290

za autokar dorośli 150 kc, dzieci gratis. Więcej inf. pod nr. 722 901 335 (Irka Włosok). Prosimy o zgłoszenia do czwartku 15. 8.

PTTS „BŚ” – Informuje, że odjazd na wycieczkę 17. 8. Uhorczikową ścieżką – Kysuce jest pociągiem o godz. 6.19 z Cz. Cieszyna do Czadcy, a z Czadcy do Turzowki o godz. 7.26. Opłata na starcie 1 euro. Prosimy zabrać dowody osobiste. Inf. 733 729 069, 596 311 685.

Firmy budowlane
SWABUD (cz) i SWAKOŃ (pl)
Docieplenie elewacji, remont fasad zabytkowych, podbitki (palubki), wymiana okien PCV, remonty mieszkań i domów.
Przyjmujemy zlecenia na 2013 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien w ramach nowego programu „Zelená úsporám”
kontakt:
kom. cz. 776 218 494, cz. 608 556 915, cz. 774 085 874,
e-mail: jozefswakon@onet.pl
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 9. 8. 2013 zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 70 lat nasz Kochany Tatuś, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. JOSEF HANUS

zamieszkały w Karwinie-Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 16. 8. 2013 o godz. 14.00 z kaplicy w Karwinie-Starym Raju. Zasmucona rodzina.

RK-126

▲ zaprasza na wycieczkę Gródek – Filipka – Kolybiska, która odbędzie się we wtorek 20. 8. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 7.19 do Gródka. Inf. tel. 552 321 402, 604 879 793, www.ptts-beskidslaski.cz.

▲ informuje, że są wolne miejsca na wycieczkę W22 w Beskid Żywiecki dnia 24. 8. Informacje o wycieczce: www.ptts-beskidslaski.cz lub tel.: 776 046 326.

TKKPTTK „Ondraszek” – Zaprasza na wycieczkę rowerową do Tresnej. Zbiórka 18. 8. o godz. 8.30 przed dworcem kolejowym w Bielsku-Białej. Trasa około 50 km: Mikuszowice – Wilkowice – Łodygowice – Zarczecz – Tresna – Międzybrodzie – Straconka – Bielsko-Biała.

OFERTY

WYNAJME OD WRZEŚNIA 2013 słoneczne mieszkanie 3+1 w centrum Czeskiego Cieszyna o powierzchni 60 m². Mieszkanie jest sytuowane na podwyższonym parterze (po wymianie okien), ma swoją piwnicę i miejsce do parkowania. Tel. 558 352 413. GL-472

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-379

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn: do 11. 9.

wystawa pt. „Na harcerekich szlakach”. Czynna: po-pt: 8.00-15.00. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14:** do 30. 8. wystawa pt. „Cechy a městská společnost 16.-19. století”; stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padlých hrdinů 47a:** do 20. 6. 2014 wystawa pt. „Tragedia Lidic”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jablunkowie, Rynek Mariacki 14:** do 29. 11. wystawa pt. „Kora, lyko, trawa, korenje, pnje...”; wystawa stała „Z przeszłości Jablunkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 24. 1. 2014 wystawa pt. „Pozor, křehké!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

CIESZYN, COK DOM NARODOWY: Zaprasza na I Cieszyński Jarmark Piastowski 18. 8. w godz. 9-17 na Rynku w Cieszynie. Wstęp wolny. **KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46:** do 27. 9. wystawa historii turystyki na Śląsku Cieszyń-

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 9.00-12.30, 13.00-17.00, czw: 13.00-17.00, pt: 9.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

skim „Łysa góra, piękna góra, kopiczku wysoki...”. Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15 **MUZEUM DRUKARSTWA, ul. Głęboka 50, Cieszyn:** do 16. 8. wystawa grafik Aleksandry Bury pt. „Udomowione”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00, so, nie: 13.00-17.00. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja:** Czynne codziennie 9.00-19.00.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

Biała księga zbrodni...

Dokończenie ze str. 3

Pozycja główna podlegała bezpośrednio płk. Latinikowi, który na tym odcinku gromadził większość sił starając się w miarę napływu kolejnych oddziałów utworzyć znaczniejszy odwód.

W dniu 27 stycznia nie było żadnych walk, gdyż wojska obu walczących stron nie nawiązały ze sobą kontaktu bojowego. Siły polskie umacniały linię obronną. Podjęto także budowę drugiej linii obronnej Rudzica – Hownica – Bielowicko – Grodziec – Górki Małe. Dowództwo Frontu starało się też umożliwić wypoczynek, zwłaszcza tym oddziałom, które walczyły już kilka dni.

Dowództwo czeskie skierowało do pierwszej linii 12 batalionów piechoty wspartych kilkoma bateriami artylerii. Ponadto w obwodzie pozostawało 9 batalionów i 1 bateria. W dniu 28 stycznia oddziały te zaczęły zbliżać się do polskich linii obronnych, co pociągnęło za sobą starcia patroli i wymianę ognia artyleryjskiego. Oddziały czeskie ze

zgrupowania płk. Hanáka zajęły Ogródzoną i Łączkę. Na odcinku północnym podejmowane były próby forsowania Wisły pod Drogomyślem i Ochabami. Obie nie udały się, a strona polska przeprowadziła wypadek pociągu pancernego „Hallerczyk” w kierunku Pruchnej. Identyczne działania na tym odcinku miały miejsce w dniu następnym (29. 1). Na głównej pozycji pod Skoczowem doszło do kolejnych walk (głównie ogień artyleryjski) w Ogródzonej, Łączce i Międzyświeciu. Oddziały czeskie starały się zbliżyć do polskich linii na odległość, z jakiej można przeprowadzić ostrzał.

Nastąpiły starcia patroli w Goleiszowie – czeski 3. batalion 28. pp zajął wzgórze Chełm, a 1. batalion 35. pp leg. wkroczył do niebronionego Ustronia.

Dzięki napływowi w dniach 28-30 stycznia dość dużych posiłków oddziały polskie zwiększyły się do stanu: 35 kompanii piechoty, 3 szwadronów kawalerii, 5 baterii ar-

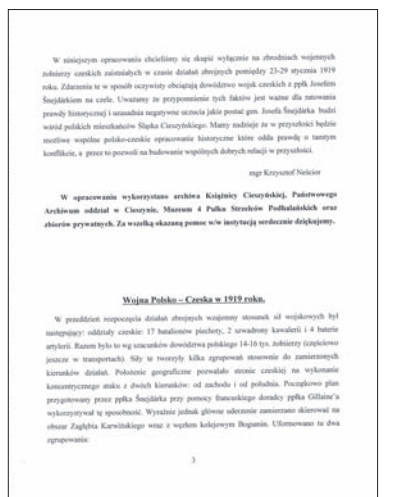
tylerii, pociąg pancerny – ok. 4200 ludzi, 18 dział.

Dowódca wojsk czeskich ppłk Šnejdárk wyznaczył termin generalnego szturmu na godz. 7 w dniu 30 stycznia. Przed rozpoczęciem natarcia w pierwszej linii zgrupował 15 batalionów. Walki na odcinku północnym wzdłuż Wisły toczyły się pomiędzy zgrupowaniami mjr. Błachy i płk. Springwolda. Ze strony atakujących działania nie były prowadzone energicznie. Oddziały czeskie dotarły jedynie do polskich linii obronnych, lecz nigdzie im poważniej nie zagroziły. Wycofanie tych oddziałów zostało przyspieszone przez wypadek pociągu pancernego „Hallerczyk”, który tym razem dotarł aż do stacji kolejowej w Pruchnej.

Na głównej linii obrony bataliony zgrupowania ppłk. Hanáka zajęły Iskrzyczyn, a następnie atakowały Simoradz i pozycje na Mirowej Górze. Ataki te nie przyniosły skutku w postaci przełamania polskich pozycji. W czasie walk o Simoradz polska artyleria była zmuszona

zbombardować szkołę w Dębowcu, z której oddziały czeskich karabinów maszynowych prowadziły bardzo skuteczny ogień.

Największe zagrożenie dla polskich oddziałów stanowiły ataki prowadzone na południe od Skoczowa w rejonie Kisielowa, gdzie 3. batalion 35. pp leg. dokonał wzięcia w polską linię zdobywając wzgórze 340. Sukces ten był jednak chwilowy, gdyż uderzenie dopiero co przybyłego na front 3. batalionu 7. pp pozwoliło odzyskać teren. Później przerwanie frontu groziło po zdobyciu Nierodzimia, którego broniły słabe oddziały polskie. Płk Latinik skierował z odwodów dla powstrzymania nieprzyjaciela osiem kompanii Pułku Piechoty Ziemi Cieszyńskiej oraz baterię artylerii. Oddziały czeskie jednak nie podejmowały prób wykorzystania tego sukcesu i rozpoczęły odwrót. Wieczorem zrezygnowały one z dalszych prób dokonania przełamania. Strona polska nie posiadała już żadnych rezerw, aby przeprowa-

Jedna ze stron dokumentu.

dzić kontratak i wyzyskać sukces w bitwie obronnej. Wieczorem pod presją państw Ententy nastąpiło zawieszenie broni. Strona czeska nie chciała jednak zrezygnować z planów zajęcia całego Śląska Cieszyńskiego. W dniu 3 lutego podpisano polsko-czeski układ o tymczasowej granicy. odcinku gromadził większość sił starając się w miarę napływu kolejnych oddziałów utworzyć znaczniejszy odwód.

Opracowanie: Tomasz Głasek, Wojciech Grajewski, Stefan Król, Krzysztof Neścior

LEKKOATLETYCZNE MISTRZOSTWA ŚWIATA W MOSKWIE

Fajdek, Małachowski, kto następny?

W lekkoatletycznych mistrzostwach świata trwa pogoń za rekordami i medalami. W Moskwie z dobrej strony pokazują się też reprezentanci Polski. Do wczorajszego popołudnia biało-czerwoni zdobyli dwa medale – złoty i srebrny. W rywalizacji rzutu młotem mistrzem świata został Paweł Fajdek, który wygrał z Węgrem Kristianem Parszem i Czechem Lukášem Melichem. W sektorze rzutu dyskiem srebro wywalczył Piotr Małachowski. Lepszy o 75 cm od zawodnika Śląska Wrocław okazał się Niemiec Robert Harting. Wczoraj z Moskwy również powiało optymizmem. Szóste miejsce w chodzie na 50 km zajął w środę Grzegorz Sudoł, triumfował Irlandczyk Robert Heffernan.

24-letni Paweł Fajdek, którego zaolziańscy kibice lekkiej atletyki mogli zobaczyć podczas ostrawskich „Złotych Kółców“, został najmłodszym mistrzem świata w rzucie młotem. Do dzisiaj tym tytułem szczylił się Szymon Ziółkowski, który także wystąpił w finałowym konkursie. Gdy Ziółkowski stał w Edmontonie w 2001 roku na najwyższym stopniu podium, miał 25 lat. W Moskwie Szymon Ziółkowski zajął dziewiąte miejsce, nie wchodząc do ścisłego finału, w którym wystąpiło tylko ośmiu najlepszych młociarzy. Fajdek popisał się w Moskwie najlepszym tegorocznym wynikiem na świecie – 81,97. – Chodzę z telefonem przy uchu, ciągle ktoś coś chce, mam już umówione liczne spotkania. Jestem potwornie zmęczony, spałem krótko. Gdy po powrocie do hotelu odpaliłem komputer, miałem już sto zaproszeń do grona znajomych na Facebooku. Szaleństwo, ale fajdkomanii nie będzie – powiedział polskim dziennikarzom mistrz świata. Jutro do grona polskich medalistów w rzucie młotem może dołączyć Anita Włodarczyk. Polka awansowała wczoraj do ścisłego finału, popisując się najlepszym rzutem eliminacji. – Środowy rzut był na zaliczenie. Potwornie się denerwowałam. Zwłaszcza po pierwszej spalonej próbie; chciałam po prostu cokolwiek

Złoty medalista w rzucie młotem, Paweł Fajdek.

zaliczyć. Weszłam do koła, zakręciłam i technicznie wyszło to bardzo słabo, ale najważniejsze, że poleciało – oceniła Włodarczyk. Młot, ku zaskoczeniu Polki, wyładował na 76,18 m,

co dało jej pewny awans do piątkowego finału. Polka mierzy jutro wysoko, tym bardziej że odpadła jedna z jej głównych rywalki – Niemka Betty Heidler. Włodarczyk zdradziła też takty-

kę na finał. – Pierwsze rzuty nie będą va banque. Postaram się najpierw coś zaliczyć, żeby mieć spokojną głowę, a później idę na całość. Albo się uda, albo nie – zapowiedziała była rekordzistka świata.

Pomimo srebrnego medalu, w wypowiedziach dyskobola Piotra Małachowskiego wyrażała się nuta goryczy. – Nie ukrywam, że w sporcie mam trochę chore ambicje. Zawsze chcę wygrać – stwierdził wicemistrz świata w rzucie dyskiem. Polak najdłuższy rzut finału oddał w piątej próbie – dysk wyładował na 68,33. Niemiec Robert Harting wygrał finał wynikiem 69,11. Niedosyt towarzyszył też występowi Marcina Lewandowskiego w finale biegu na 800 m. Lewandowski zajął czwarte miejsce, złoto wywalczył reprezentant Etiopii Mohammed Aman.

Dziś w kwalifikacjach pchnięcia kulą wystartuje Tomasz Majewski. Polak do Moskwy przyjechał wprawdzie z zaległościami treningowymi, ale mimo wszystko znajduje się w gronie ścisłych faworytów. Czwartkowa sesja eliminacyjna zaplanowana jest na godz. 8.20. W klasyfikacji medalowej do wczorajszego popołudnia prowadziły Stany Zjednoczone. Polska plasowała się na niezłym 8. miejscu.

JANUSZ BITTMAR

HOKEJOWE PRZYGOTOWANIA DO SEZONU

Dziś Trzyniec – Witkowice (17.00)**TRZYNIEC:
GORSZKOW JAK W TRANSIE**

Wszystko wskazuje na to, że Aleksander Gorszkow definitywnie przekonał do siebie trenerów Trzynieca. Rosyjski hokeista, który pod Jaworowym przebywa na testach, idealnie wkomponował się w drużynę, a wystarczyły mu do tego trzy mecze sparingowe. W spotkaniach z Hawierzowem i dwukrotnie z Koszycami dobrze wyszkolony technicznie napastnik zdobył trzy bramki i zaliczył cztery asysty w formacji z Martinem Adamskim i Jiřim Polanskim. Cała trójka siała prawdziwy popłoch w defensywie rywali. Dziś o godz. 17.00 Stalownicy mogą nawiązać do udanych sparingów w kolejnym

meczu towarzyskim, tym razem z sąsiednimi Witkowicami.

**WITKOWICE:
EKSPERYMENTY ŚWIĘCĄ SUKCES**

Ostrawianie w letniej przerwie eksperymentują na jeszcze większą skalę, niż Stalownicy Trzyniec. Za rywali w sparingach Witkowice wybrały m.in. Ołomuniec (przegrana 2:4), Koszyce (wygrana 4:1) i reprezentację Francji (wygrana 7:1). Przede wszystkim atrakcyjny i ofensywny mecz towarzyski z drużyną narodową Francji pokazał potencjał, jaki tkwi w zespole Petera Oremusa. We wtorek, w jak na razie ostatnim sparingu, Witkowice po-

kończy u siebie finalistę ubiegłego sezonu – Zlin 5:2.

PRAWDOPODOBNE SKŁADY

HC Stalownicy Trzyniec: Hrubec (Šimboch) – Foltýn, Roth, Hrabal, Roupec, Kania, Krejčí, Linhart, Lojek – Varaďa, Bonk, Marosz – Adamský, Polanský, Gorszkow – Rákos, Růžička, Matus – Hampl, Kindl, Izacký.

HC Witkowice: Šindelář – Punčochář, Barinka, Sloboda, Kudělka, Stehlík, Pastor, Dudáš, Kovář – J. Káňa, Burger, Zdráhal – Svačina, Roman, Huna – Strapáč, Hůževka, Vandas – Kucsera, Kolouch, Šedivý – T. Káňa. (jb)

SPROSTOWANIE

We wtorkowych wynikach z XVI Światowych Letnich Igrzysk Polonijnych w Kielcach przez pomyłkę organizatorów zabrakło dwóch medalistów z sektora tenisa ziemnego. Filip Gleta – srebrny w singlu kat. 19-21 lat – podany został w wynikach jako zawodnik ze Szwecji, stąd zabrakło go w naszym wykazie zaolziańskich medalistów. Zawodników, ich rodziców i sympatyków naszej gazety serdecznie przepraszamy.

TENIS ZIEMNY

Gra pojedyncza mężczyzn (kat. 19-21) – 2. Filip Gleta

Gra podwójna mężczyzn (kat. do lat 49) – 2. Filip Gleta/Filip Nowak (jb)

Zwycięski powrót Wędryni

Z powodu igrzysk polonijnych, które zdominowały wtorkowe wydanie sportowej rubryki, zabrakło relacji z 1. kolejki piłkarskich Mistrzostw Województwa. Na prośbę czytelników wracamy więc jeszcze do weekendowych emocji na naszych boiskach, tym bardziej, że działo się sporo ciekawego. Zwycięski powrót do 5. ligi zanotowali piłkarze Wędryni, którzy pokonali u siebie Dzieńmorowice 2:0.

**MISTRZOSTWA
WOJEWÓDZTWA****WĘDRYNIA
DZIEŃMOROWICE 2:0**

Do przerwy: 2:0. Bramki: 4. Repaský, 12. Chlebek. Wędrynia: Csikán – Buzek (75. Chwastek), J. Chlebek, Sostřonek, Fojcik – Kohut, Martinčík, Repaský, Mikula – Kajfosh, Ploszek (65. Pliska). Dzieńmorowice: Stach – Malčík, Prčík, Aniol, Frisch

(46. Žebrok) – Hrdlička – Kořinek, Šrámek (75. Ligočský), Kadlčík, Maletník – Maceček.

Gospodarze zdobyli skalp zespołu pasowanego na „czarnego konia” rozgrywek. Wędrynia po kilkunastu latach spędzonych w I A klasie wróciła do 5. ligi w świetnym stylu. Goście, którzy w porównaniu do ubiegłego sezonu wystawili z połowy nowy zespół, pokazali niewiele. – Brakuje nam zgrania, co w połączeniu z początkiem nowego sezonu iście zabójcza kombinacja – ocenił słaby występ Jiří Ligočský, najbardziej doświadczony piłkarz w dzieńmorowickiej ekipie. Wędrynia nie dokładnie 18 lat czekała na zwycięstwo w 5. lidze. Przyczynili się do niego Repaský, który w 4. minucie dobił do siatki strzał Martinčíka oraz Chlebek – uderzeniem z rzutu wolnego. Elektrycy sporadycznie przedostawali się pod pole karne Wędryni, która za-

grała świetnie także w linii defensywnej. – Ta wygrana zmotywuje zespół do dalszych kolejek. Mam nadzieję, że głównie przed własną publicznością będziemy regularnie prezentowali atrakcyjny futbol – skomentował zwycięstwo Zdeněk Černek.

**FRYDLANT n. O.
BOGUMIN 0:2**

Do przerwy: 0:2. Bramki: 11. Jatagandzidis, 18. Ciesarik. Bogumin: Goj – Poštulka, Šiška, Košťál, Gábor (65. Kukuliač) – Górnioł, Kubinski – Sittek, Socha, Ciesarik – Jatagandzidis (85. Šindler).

Systematyczna praca trenera Marka Poštulki święci w Boguminie sukcesy. Ofensywny huragan znad Odry zmiotł jednego z faworytów 5. ligi i to dosłownie w ciągu kilku minut. Na 0:1 trafił Jatagandzidis, a drugiego gola dołączył siedem minut

później aktywny jak zawsze Ciesarik. – Gdyby chłopcy w drugiej połowie lepiej ustawili celowniki, wynik byłby dwucyfrowy – skomentował jednostronnie widowisko Marek Poštulka. W korzystnym świetle zagrała cała bogumińska drużyna, w tym beniaminek – wypożyczony z Karwiny młody pomocnik Górnioł.

**CZ. CIESZYN
BŘIDLICNÁ 1:2**

Do przerwy: 0:0. Bramki: 83. Trybulec – 53. K. Kocur, 75. Zifčák. Cz. Cieszyn: Kreželok – Kohut (76. Konečný), Staník, Šlavka (67. Nowak), Bolek – Kubáň, Kantor – Chlebek, Przczko, Koper – Lojek (46. Trybulec).

Beniaminek z Břidličnej pokazał pazury od razu w pierwszej kolejce. – Břidličná to mało czytelny przeciwnik. Zobaczymy, co goście pokażą

na naszym stadionie – mówił przed meczem Zbigniew Nowak, kierownik czeskocieszyńskiej drużyny. Dla gospodarzy wypełnił się najgorszy scenariusz – beniaminek wyprowadził bowiem dwie szybkie akcje, po których Kreželok dwukrotnie wyławił piłkę z siatki. Przewaga drużyny IRP na nic się zdała, piłki grzęzły w pajęczynie defensywnie nastawionych przyjeźdźców. W desperackiej końcówce Trybulec zdobył głową kontaktowego gola, ale innych szans nie spożytkowali z kolei Kantor, Nowak i Konečný. – Nie tak wyobrażałem sobie pierwszego meczu w nowym sezonie. Futbol bywa bezlitosny – stwierdził Pavel Smatana, trener Cz. Cieszyna. – Wierzę jednak, że w siłach mojego zespołu jest gra w czołowej piątce tabeli. Potrzebujemy tylko trochę czasu, by wszystko odpowiednio poukładać. (jb)